

עפ"ת 37241/01/15 - יעקב פחימה נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לעערורים פליליים

עפ"ת 37241-01-15 פחימה(אחר/נוסף) נ' מדינת ישראל

בפני כב' השופטת רונית בש המערער יעקב פחימה ע"י ב"כ עו"ד תומר נווה ועו"ד גב' שלומית עדיקה נגד מדינת ישראל באמצעות פרקליטות מחוז חיפה עו"ד גב' עילית אפטין המשיבה

פסק דין

מבוא

.1. לפניה ערעור על גזר הדין מיום 24.12.14 (להלן: "גזר הדין"), אשר ניתן בתיק פ"ל 9928-08-13 בבית משפט השלום לתעבורה בחיפה ע"י כב' השופט שלמה בגין (להלן: "בית משפט קמא"). המערער הורשע, על פי הودאותיו מיום 13.3.14, בביצוע העבירות המוחוסות לו בכתב האישום - נהיגה בשכרות, עבירה לפי סעיפים 62 (3), 64ב(א1), 64(ד) ו-39 לפקודת התעבורה, תשכ"א-1961 (להלן: "הפקודה") (שלושה אישומים) ובעירה של אי ציות להוראות שוטר, עבירה לפי סעיף 23(א)(1) לתקנות התעבורה, תשכ"א-1961 (להלן: "התקנות"). בית משפט קמא הטיל בגזר הדין על המערער עונש של 10 חודשים מאסר בפועל, 12 חודשים מאסר על תנאי למשך 3 שנים בגין עבירות בהן הורשע המערער /או בעירה של נהיגה בזמן פסילה, וכן הושטה על המערער פסילת רישון נהיגה למשך 48 חודשים בפועל, 12 חודשים פסילה על תנאי למשך 3 שנים וקנס כספי בסך 3,000 ₪.

ההיליך בבית משפט קמא וגזר הדין

.2. בטרם נשמעו הティיעונים לעונש הופנה המערער לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות על מנת שבפני בית משפט קמא תאה התמונה המלאה אודות המערער ותונחנה בפניו כל המלצות והחולפות העונשיות בטרם יגזר דין, זאת כפי שעולה מגזר הדין. יצוין כבר עתה, כי חוות הדעת הממונה על עבודות שירות הביאה בפני בית משפט קמא את המלצהה החיובית, לפיה המערער יבצע עבודות שירות, כאשר במהלכן יהיה נתון למדובר של בדיוקות שני. מتسקיר שירות המבחן, שהוגש בפני בית משפט קמא, עולה תמונה נסיבותיו האישיות העוגמה של המערער, אשר התמכר לסמים קשים ובמהלך השנים עבר מספר ניסיונות גמילה שכשלו. עם זאת, החל הנאשם בטיפול פרטני החל מחודש Mai 2014

ובדיקות שtan שנערכו לו נתגלו נקיות משרידי סם. המערער הביע בפני שירות מבחן רצון להמשיך בהליך הטיפולי על מנת למנוע ממנו לשוב למעגל הסמים. שירות המבחן העיר בתקיר, כי אם המערער ישלח לריצוי של עונש מסר בעבודות שירות, איזו תהליך השיקום הכלול טיפול ביחידה להתמכרוות פעמיים בשבוע, עבודה לשם פרנסתו ושמירה על הקשר עם שירות המבחן, עשוי לפחות צו שירות לתועלת הציבור התחילה אותו עבר המערער חיים. שירות המבחן העיר בתקיר כי עשוי לפחות צו שירות המבחן, זאת בנוסף (של"צ) בהיקף של 200 שעות, הצד העמדתו של המערער בפיקוחו של שירות המבחן, זאת בנוסף לעונש של מסר על תנאי ופסילת רישון נהיגה, יהו עונשה מידיתית שתאפשר שמירה על תהליך השיקום של המערער. שירות המבחן הוסיף וביקש מבית משפט קמא כי, הצד העונשים הנזכרים לעיל, תוטל על המערער התcheinות כספית חלף קנס נוכח מצבו הכלכלי של המערער אשר היה נתון במעצר בית מושך ולא יכול היה לעבוד לפרנסתו.

.3. בגזר הדין ציין בית משפט קמא, כי כתוב האישום מכל שלושה אישומים בעבירות זהות אשר בוצעו ע"י הנאשם באירועים שונים. בית משפט קמא ציין עוד כי תיקון מס' 113 לחוק העונשין התשל"ז - 1977 (להלן: "החוק" וגם "חוק העונשין") מותווה את היעירון המנחה את בית המשפט במלאת גירת הדין, שהינו, עיקרון ההלימה, לפיו צריך להתקיים וחס הולם בין חומרת מעשי העבירה בנسبותיו ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בית משפט קמא הטעים כי סעיף 40 ג' לחוק קובע כי על ביהם"ש לקבוע מתחם עונש הולם למעשה העבירה שביצע הנאשם בהתאם לעיקרון המנחה הנ"ל ולשם כך יתחשב בהם"ש בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידה הפגיעה בו, במידות העונשה הנהוגה ובנסיבות הקשורות ביצוע העבירה.

.4. בית משפט קמא קבע, כי הואיל ומדובר בעבירה זהה בשלושת האישומים, שענינה נהיגה תחת השפעת סמים (באישום השלישי התווספה עבירה נוספת נסافت של אי-ציותות להוראות שוטר), הרי שיש לבחון במאחד את הערך המוגן ביחס לשלוות האישומים הנ"ל, ולאחר מכן לבחון את נסיבות ביצוע העבירה ביחס לכל אירוע בנפרד, שאז יקבע מתחם עונשה הולם לכל אירוע, יגזר עונש נפרד ולבסוף יקבע עונש כולל לכל האירועים גם יחד, תוך התחשבות במספר העבירות, מדיניות ובזיקה ביניהן ותוך שמירה על יחס הולם בין חומרת מעשי של המערער בנסיבות ביצוע העבירה, מידת אשמו של המערער, לבין סוג ומידת העונש. בית משפט קמא הוסיף וציין, כי בנסיבות עונשו של המערער יבואו בחשבון גם נסיבות שאין קשרות ביצוע העבירה וכן תהיה התייחסות לשאלת החריגה מהעונש ההולם בזיקה לטיעוני ב"כ הצדדים בטיעוניהם לעונש.

.5. במסגרת בחינת הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, ציין בית משפט קמא כי עבירה של נהיגה תחת השפעת סמים היא אחת העבירות החמורויות בחוקי התעבורה הוטמנה בחובה סיכון רב לח"י אדם ולשלום הציבור. בית משפט קמא הוסיף וציין, כי הנהוג ברכב, כשהוא תחת השפעת סמים, מתעלם מזכותם הטבעית של יתר המשתמשים בדרך לתחושים ביטחון החיים, עצם עינוי מפני האפשרות של סיכון חיים ובעוודו אוחז בהגה כשם מסוון זורם בעורקי, הרי שהוא בבחינת "פצחה מתתקתקת". בית משפט קמא קבע כי בנסיבות ביצוע העבירה ע"י המערער, בראש פוטנציאלי הסיכון שיצר למשתמשים בדרך, במידה הפגיעה בערך החברתי הינה במדד הגבהה.

6. בית משפט קמא צין, כי מדיניות הענישה הנהוגה בעבירות בהן הורשע הנאשם, על פי פסיקת בית המשפט העליון, מחייבת את הרכאות הדיניות לנקט בענישה קשה ולשאוף אל עבר הרף הגבהה של מדרג הענישה בעבירות של נוהga בשכרות. בית משפט קמא הוסיף והדגיש, כי בפסקה נקבע טווח עונשה למקורה בזוד של נהיגה תחת השפעת סמים הנע בין עונש פסילת חובה שקבע החוקק לעונש של מאסר בפועל, ככלעד רכיב עונשה מוחשי גם קיימים רכיב עונשה צופי פנוי עתיד. בכל הנוגע לרכיב הפסילה, צין בית משפט קמא, כי הודגש בפסקה, כי ככלל אין לחזור מעונש פסילת המינימום שקבע החוקק בצד עבירה זו. בית משפט קמא הדגיש במסגרת הנסיבות הקשורות ביצוע העבירה את הסכנה הרבה הטמונה במעשהיו של המערער לציבור והוסיף והטיעם, כי המערער היה נתון תחת השפעת אחד הסמים הקשים ביותר- קוקאין, הידוע בכינוי "סם המוות" ומוכר כחומר פסico- אקטיבי שהשפעותיו הקוגנטיות והתפקודיות על המשתמש, קשות. בית משפט קמא צין, לחומרה, כי המערער ביצע בעבר עבירות סמים וכן היה בהליך גמילה, אשר חידד בפניו את החומרה היתרה שיש בשימוש בסמים מסוכנים. המערער, אשר חוווה את השפעות הסם על גופו בעבר, היטיב לדעת את ההשפעה והחומרה היתרה הטמונה בהיגה תחת השפעת הסם על גופו ועל חושיו, דבר אשר מחדד את המסוכנות הטמונה במערער.

7. נכון האמור לעיל, קבע בית משפט קמא, כי מתחם העונש ההולם לאירוע הראשון, בנסיבות ביצוע העבירה, נע בין עונש של מאסר בפועל של 4 חודשים ועד למאסר בפועל של 8 חודשים, לצד פסילה בפועל שבין 24 חודשים עד ל- 30 חודשים, זאת בצד עונשים צופי פנוי עתיד. באשר לנסיבות ביצוע העבירה השנייה, קבע בית משפט קמא, נכון החזרתיות על ביצוע העבירה, כי מתחם הענישה נع בין מאסר בפועל למשך 7 חודשים ועד למאסר של 12 חודשים, לצד פסילה בפועל למשך 4 שנים ויתר, וכן עונשים צופי פנוי עתיד. באשר לנסיבות ביצוע העבירה באישום השלישי, קבע בית משפט קמא, כי מדובר במקרה שלישי, והוא בנסיבות של מושך אליו רכב, אשר מלמד על השימוש התדייר שעושה המערער בסמך קשה ונוגג בשגרתיות של ממש באותו הרכב, כשהוא נתון להשפעת סמים וכן עובר עבירה של אי-ציותות לאות שוטר המעצימה את המסוכנות לח"י אדם ומעידה על דילות כלפי החוק והסדר הציבורי. לפיכך נקבע, כי בנסיבות של האישום השלישי, מתחם הענישה נע בין עונש מאסר למשך מס' חודשים ועד למאסר ממושך יותר של מס' שנים, זאת בצד פסילה למס' שנים, הכל בהתאם לנסיבות ובזיקה למסוכנות הנשקפת מהמערער וכן בהתייחס לעברו.

8. באשר לעבירה של אי-ציותות להוראות שוטר, קבע בית משפט קמא, כי בנסיבות ביצוע העבירה, מתחם העונש ההולם נע בין עונש של מאסר בפועל לתקופה של 9 חודשים ועד לעונש מאסר בפועל לתקופה של 12 חודשים, לצד פסילה של לפחות 4 שנים ולצד עונשים נלוויים.

9. במסגרת קביעת העונש המתאים לשלוות האירועים בתוך מתחם העונש ההולם, בהתאם להוראות סעיף 40(ב) לחוק, שקל בית משפט קמא את הנסיבות שאינן הקשורות ביצוע העבירה. בית משפט קמא נתן את הדעת לנסיבות חייו של המערער, כפי שאלהו פורטו בהרחבה בתסaurus שירות המבחן. בית משפט קמא הוסיף וצין, כי נתן דעתו למידת הפגיעה שתהא בהטלת עונש מאסר על המערער מפאת גילו המבוגר ולפגיעה האפשרית במשפחהו. עוד שקל בית משפט קמא את הבעת רצונו של המערער

בפני שירות המבחן ובפני בית משפט קמא להשתקם מנגע הסמים ולביקות שערך שירות המבחן למערער בהן נמצא נקי מסמים, כמו גם לעברו התעבורתי של המערער ולבתו הפליל, כמו גם גם לפרק הזמן שחלף ללא ביצוע עבירות. לחומרה צין בית משפט קמא את הרצידיביזם העולה מהתנהנותו של המערער, המלמד על מי שנוהג פעם אחר פעם, בסמיכות זמניות, באותו רכב ואף באותו אזור, כשהוא נתון להשפעת סם מסוכן וקשה-סם הקוקאין וכן על מי שאינו ירא מהחוק ומאוכפי. בית משפט קמא הטעים, כי הימצאות סם זה בגופו של המערער, פעם אחר פעם, מלבדת, כי המערער צריך באופן תדרי סם מסוכן וקשה. עוד הדגיש בית משפט קמא כי, עת שהتابקש המערער ע"י המשטרה לעצור, נמלט בנסיעה מהירה עד שנעצר ע"י השוטרים וצין, כי קשה להפריז בחומרה הרבה הגלומה בנהג מסוים הנמלט מאימת המשטרה הדולקת אחרת. בית משפט קמא הוסיף, כי נהג זה עלול להמית אסון גדול על הציבור וכי לא בכספי נהג זה מושל ל"מכונת מוות נהה". בנקודה זו הדגיש בית משפט קמא, כי בעת מלאכת גזירת הדין בעבירות תעבורה על בית המשפט לשקלול לא רק את התוצאה בפועל אלא גם את התוצאה הפטנציאלית הטמונה במעשהם. נוכח האמור לעיל, קבוע בית משפט קמא, כי שקלול הנסיבות, מוביל למסקנה, כי ביחס למכלול האירועים, יש לגוזר על המערער עונש מאסר לRICTSI בפועל בכלליה ממשית כרכיב ענישה עיקרי לצד פסילה ארוכה שנים.

בהתאם הדעת להוראות סעיף 40 ד (ב) לחוק הדיון בסטייה אפשרית ממתחם הענישה ההולם לטובות שיקולי שיקום, צין בית משפט קמא כי המערער, על אף עברו והרשעותיו בפליליים בעבירות סמים, התעלם מחוקי המדינה ונוהג ברכב תחת היותו בהשפעת סמים פעם אחר פעם. בית משפט קמא הבahir, כי תדירותן של העבירות, השימוש הקבוע באותו סם מסוכן וקשה והנהיגה באותו הרכב, מלמדות על תעוזתו הרבה של המערער, אשר נעצר ע"י המשטרה פעם אחר פעם ולא נרתע מלשוב ולבצע את אותן עבירות. בית משפט קמא חזר והדגיש את החומרה הרבה הטמונה במעשהיו של המערער, אשר לא צית להוראות החוק ונוהג בעודו תחת השפעת סמים, דבר אשר יכול לקפח חי' נהגים והולכי רגל שהיו בקרבתו, וכן צין כי ניתן היה לצפות מאדם מבוגר המצו בעשור השני לחיו ואשר ריצה מאסרים, כי קח אחירות למשעיו, בין את חומרת הנסיבות וימנע מלעבור שוב עבירה חמורה. בית משפט קמא קבע כי נסיבות אלו ומידת אשמתו הגבוהה של הנאשם מלמדים על חומרה יתרה, וכי אין הצדקה לסתות ממתחם העונש ההולם לצרכי שיקום, זאת אף אם יש סיכוי של ממש שהמערער ישתקם. בית משפט קמא הוסיף וצין כי, בהתאם להוראות סעיף 40(א) לחוק, גם כאשר אין חומרה יתרה במעשהיו של הנאשם, אין בית משפט מחויב לסתות ממתחם העונש ההולם אלא "רשי או לחרוג" ממנו. עוד הוסיף בית משפט קמא כי לא התרשם כי "מתיקיות נסיבות מיוחדות ווצאות דופן" במובן הוראות סעיף 40(ב) סיפא לחוק, אשר גוברות על הצורך לקבוע את העונש ממתחם העונש ההולם בהתאם לעקרון המנחה, עקרון הילימה. בית משפט קמא הטעים בגזר הדין כי, **"בחינת מכלול התנהנותו של הנאשם, לאור השנים מלמדת, כי מדובר למי שהוכת, כי עבר הליך גמילה, אך חזר לسورו והתרدد לשימוש בסמים קשים במיוחד."**

11. בית משפט קמאקבע עוד, כי הבדיקה הכלכלת של הנתונים מלמדת כי ראוי ואפשר שגמילת המערער מסמים תעשה בין כותלי הכלא ולא כאשר שלומו ובטחונו של הציבור נתונים לחסדיו של המערער. בית משפט קמא הביע תקוותו, כי תקופת המאסר שהוטלה על הנאשם לא תפגע בצרבי שיקומו וכי

הצהרות המערער בדבר רצונו להתקנות מנגע הסמים שפשה בו ומאמצי השיקום שלו יישאו פרי וכי הוא ירתם, הלכה למעשה, בכל מאודו, להליך הגמilia מסמים, בין כותלי בית הסוהר, לתועלתו שלו עצמו ולטובתה של החברה בכללותה.

nymoki הערעור

12. הערעור שבפניי מתמקד בחומרת עונש המאסר בפועל שהושת על המערער, תוך עיתרת המערער להפחחת עונש המאסר בפועל ככל הנitin וריצויו בעבודות שירות.

13. המערער טוען, במסגרת הودעת הערעור, כי שגה בית המשפט קמא בפיורשו של תיקון 113לחוק, זאת משסהסתמן בשיקוליו על הנסיבות המכחים שבביצוע העבירה זונח כליל את הנסיבות לקולא, תוך מתן העדפה מירבית לשיקולי ההרתעה אוינטראס הציבור.

14. עוד טוען המערער, כי שגה בית המשפט קמא עת שגזר דין לחומרא, מבלי שניתן משקל מספק, בין היתר, לעובדות הבאות: המערער שיתף פעולה עם שירות המבחן, הודה בביצוע המעשים, הביע חרטה כנה ואמיתית ובכך חסר זמן שיפוטי והעדת עדים, כל זאת בנוסף לנסיבות המערער להיגמל מסמים ובעיקר לכך שבמשך תקופה של למעלה מ-15 שנה נגמר המערער מסמים ופועל רבות למען שיקום חייו.

15. כן טוען המערער, כי בית משפט קמא לא נתן די משקל למסקורי שירות המבחן והתעלם מחוות דעת הממונה על עבודות שירות שמצאה את המערער מתאים לביצוע עבודות שירות. לטענת המערער, שגה בית משפט עת שלא נתן את המשקל הרاءו להמלצת שירות המבחן בעניינו לפיה, יהא בפיקוח שירות המבחן במשך שנה, ימשיך בקשר עם היחידה להतמכויות תוך טיפול בעיתתו המרכזית, וכן יוטל עליו צו של"צ בהיקף של 200 שעות. המערער מוסיף וטוען, כי בית משפט קמא לא נתן די משקל לעובדת היותו נתון בתנאי מעצר קשים ובמעצר בית במשך תקופה ממושכת של כינה וארבעה חודשים.

16. עוד נטען בהודעת הערעור, מבלי להמעיט בחומרתן של העבירות, כי חומרת העבירות הינה רק משתנה אחד אשר יש לשקל במסגרת מלאכת גזירת הדין, אך משתנה זה אינו יחיד. ב"כ המערער טוען בנקודה זו, כי עונש מאסר של 10 חודשים שירוצו בפועל שהוטל על המערער, אינו סביר, בנסיבות העניין, עומד בנווגוד לפסיקה ועל כן ראוי להפichtetו. ב"כ המערער מוסיף וטוען כי, לדידו, תקופת מאסר קצרה יותר שתרכזה בעבודות שירות, מתחשבת באגד השיקולים שבבסיס מטרות הענישה אותן באה הסנקציה הפלילית להגשים וכי היא מביאה לידי ביטוי את מגוון שיקולי הענישה בנידון דין.

17. המערער מוסיף וטוען כי בעניינו מתקיימות הנסיבות המיוחדות והנכונות שבעטיין מן הרاءו להעדיף את הפן השיקומי במסגרת שיקולי הענישה. בנקודה זו מטעים המערער כי, לא רק שהביע חרטה עמוקely ובעכנות על ביצוע העבירות, שהinan בגדיר מעידה חד-פעמיית, אלא אף השkil לישם את השינוי

בתפיסתו, הילכה למעשה. אי לכך מבקש המערער מבית המשפט לאפשר לו להמשיך בהילך השיקום בו הוא נתן CUT.

18. עוד עולה מנימוקי הערעור, כי שגה בית משפט קמא עת שסיטה מתורת הענישה האינדיידואלית, שכן דוקא נסיבותיו האישיות של המערער והשיקולים לקולא בעניינו עליהם עמד בית משפט קמא בಗזר דין, מחייבים בnidon דין את העדפת ה芬 השיקומי. המערער מטעים כי על הענישה לשקף שוויון באופן מהותי ולא פורמלי, קרי, שתהא הענישה שווה בנסיבות שות ובדומות שונות, אף אם מדובר באותו נורמה פלילית. עוד נטען כי, שליחת המערער למסר של 10 חודשים מאחריו סורג וברית, לא תשרת נכונה את האינטרס הציבורי הענישה, וכי האיזון הרاءו הוא בדרך של הטלת עונש מסר על המערער שירוצה בעבודות שירות.

19. לsicom טוען המערער כי, בהתחשב בגילו המבוגר ובנסיבות האישיות, ומtower חשש כי שליחתו לעונש של מסר בפועל תהווה עבورو היגרות והיטמעות בתת התרבות העברינית, מتابקת העדפת האינטרס השיקומי תוך שימוש הדגש על ענישה הצופה פנוי עתיד, זאת בנוסף לעונש של 6 חודשים מסר בפועל שירוצה בעבודות שירות.

taskir moshlim shogash b'masgarta hilek zeh

20. ביום 2.3.15 הגיע השירות המבחן taskir moshlim בעניינו של המערער, זאת מיזמתו ונוכח הילך הגמilia בו נוטל המערער חלק בהצלחה. בתסקיר המשלים חזר שירות המבחן על המלצה, כפי שהובאה במסגרת התסקיר האחרון שהוגש בפני בית משפט קמא, לפיה יוטל על המערער צו "מבחן סמי", בצד צו שירות לתועלת הציבור, כל זאת בנוסף למסר על תנאי ועונש של פסילה.

21. במסגרת התסקיר המשלים ציין שירות המבחן כי, מאז מתן גזר הדין המשיך שירות המבחן לשומר על קשר עם המערער. מיידע שקיבל שירות המבחן מהמתפלת של המערער ביחידה לנפגעים סמיים בחיפה עליה כי המערער ממשיך להשתתף בטיפול פרטני וקובוצתי ביחידה, וכן מבצע בדיקות שתן שכולן נקיות משירידי סם.

22. שירות המבחן ציין בתסקיר העדכני שבפני, כי המערער מודיע כיום לטעותם ולבעיותם הטמונה בביבוע העבירות מושא הערעור וכן כי עצם בחירתו להתמודד עם כשלוי ההתנהגותים, באמצעות קשר קבוע עם שירות המבחן וטיפול ביחידה לנפגעים סמיים בחיפה, מלמדת בדבר מודעות המערער לצורכי להיעזר בגורם טיפול על מנת להתמודד עם קשיים. שירות המבחן הבהיר כי המערער משקיע כוחות לשיקומו העצמי ומחויבות לכך וכי שליחתו למסר בפועל של ממש עלולה לחבל בתחום שעובר המערער בשנה الأخيرة ולהביא להדרדרות במצבו, לרבות חזרתו לשימוש בסמים.

23. שירות המבחן הביע בתסקירו הנ"ל המלצה למימוש רכיב השיקום העולה מסעיף 40(ד) לחוק העונשין עמוד 6

ולאפשר לערער להמשיך בתהליך השיקום בו הוא נתון. לפיכך בא שירות המבחן בפני בית המשפט בהמלצתו הנ"ל.

טיעוני ב"כ הצדדים בדיון

.24. בדיון בפניו ביום 4.3.15 חזר ב"כ המערער על האמור בהודעתה הערעור, תוך שהלין על כך שבית משפט קמא הורה בדיון דחיתת הדיון בפניו לצורך שליחת המערער לקבלת חוות דעת הממונה על עבודות שירות בעניינו, וכן לצורך סיום ההליך הטיפולי וחurf זאת, בחר להשית על המערער עונש של מאסר בפועל בגין סורג ובריח. ב"כ המערער הגיע פסיקה (מע/1) המלמדת בדבר העדפת הפני השיקומי על פני שיקולי עונישה אחרים.

.25. ב"כ המשיבה ביקש בדיון בפניו לדוחות את הערעור, תוך שטען כי ערכאת הערעור מתערבת בגזר דין של בית משפט קמא רק במידה שזה חרג באופן קיצוני מרמת העונישה המקובלת בנסיבות דומות. עוד הוסיף וטען ב"כ המשיבה כי נהייה בשכירות היא עבירה חמורה ביותר המסכנת, מעבר לנוגע עצמו, את הנוסעים עימו ואת כל המשתמשים בדרך, ואף מהוות אחד הגורמים לתאונות הדריכים. ב"כ המשיבה הדגיש כי במקרה שפנינו עסוקין בשלוש הרשעות בעבירה של נהייה בשכירות על רקע שימוש בסמים והטעים כי גזר דין של בית משפט קמא מנומק ומפורט וכי, לאחר ניתוח מלאו הנטיות, בחר בית משפט קמא להעדיף את אינטראס הציבור, כפי שצריך לעשות במקרה דנן. נוכח האמור לעיל, ונוכח עברו התעבורתי והפלילי של המערער, ביקש ב"כ המשיבה לדוחות את הערעור, תוך שטען כי אין מקום במקרה זה להתחשב במערער ולאפשר לו להשתתקם.

דין והכרעה

.26. ערעור זה שבפניו מתמקד, כאמור, ברוב המאסר בפועל שהושת על המערער בגזר הדין. ודוק, לטענת המערער, החמיר בית משפט קמא בעונשו בכך שהשิต עליו עונש של מאסר בפועל בגין סורג ובריח, זאת מבלתי ניתן משקל של ממש להליך השיקום בו נתון המערער. המערער עוטר להפחחת עונש המאסר בפועל בין ה-10 חודשים ולקביעה כי ירצה בדרך של עבודות שירות, מה גם חוות דעת הממונה על עבודות שירות, שהוגשה בפני בית משפט קמא, ממליצה לעשות כן.

.27. המערער הורשע, כאמור, על פי הודהתו, בביטוי 3 עבירות שענין נהייה בשכירות, זאת מצד ביצוע עבירה נוספת של אי ציות לשוטר. עיון בכתב האישום, שהוגש נגד המערער, מלמד כי מאז ביצוע העבירה מושא האישום הראשון (23.5.13) ועד לביצוע העבירה מושא האישום השני (29.7.13) החלפה תקופה של כחודשיים וכי העבירות מושא האישום השלישי בוצעו פחות מחודש לאחר ביצוע העבירה מושא האישום השני (25.8.13) (ביום 3).

.28. שומה על בתי המשפט להתיחס בחומרה ולהעניש בהתאם את מי שבייצע עבירה של נהייה בשכירות,

כל שכן כאשר עסקינו בנהיגה תחת השפעת סם מסווג קוקאין. אין צורך להזכיר במילים באשר למסוכנות הטמונה בбиוצע העבירה הנ"ל הן כלפי הנוהג עצמו והן כלפי כלל המ משתמשים בדרך, כדי שטען ב"כ המשיבה בנקודה זו ובצדק.

להמחשת האמור לעיל יפים דבריו הבאים של בית המשפט העליון, אשר נקבעו בرع"פ 7042/13 נעים סולטאן נ' מדינת ישראל (פורסם בנובו, 26.12.2013):

"נהיגה בשכרות הינה אחת מן הסיבות המרכזיות לגרימתן של תאונות דרכים, דבר המסקן את שלום הציבור ופגע בביטחונו. אשר על כן, מדיניות הענישה בעבירות אלה, מחייבת את בית המשפט לנוהג ביד קשה בנסיבות שכירום- תהא רמת האלכוהול בدمם, אשר תהא" (רע"פ 2829/13 מור מורייאל נ' מדינת ישראל [פורסם בנובו] (29.4.2013); וכן: רע"פ 7002/13 פש��וב נ' מדינת ישראל [פורסם בנובו] (3.10.2013) (8); רע"פ 5314/13 בלוך נ' מדינת ישראל [פורסם בנובו] (3.12.2013))."

.29. חומרה מיוחדת ניתן למצוא בכך שהמערער ביצע 3 עבירות של נהיגה בשכרות, זאת בשלושה מועדים שונים, כאשר בצד אחת מהן בוצעה עבירה נוספת בנוסף של אי ציות לשוטר, כאמור באישום השלישי. לפיכך, צדק בית משפט קמא עת שקבע בגין הדין מתחמי ענישה הולמים לכל אחד מהאירועים הכלולים בחובם עוני מאסר בפועל, זאת באופן שלגביה האירוע השלישי, החמור מכולם, נקבע מתחם ענישה הולם הכלול בחובו עונש חמיר של מאסר בפועל הנע בין 9 חודשים עד 12 חודשים, זאת נוכח העובדה שהעבירה באירוע השלישי של נהיגה בשכרות, בוצעה לאחר ביצוע 2 עבירות דומות ובצד ביצוע עבירה של אי ציות לשוטר. עוד יש ליתן את הדעת, לחובת המערער, לכך שבעוורו הפלילי הרשעות קודמות בעבירות שווות, לרבות הרשעות בעבירות סמיים, אם כי הרשעותיו של המערער בעבירות סמיים הין הרשעות ישרות. עם זאת יצוין, לטובת המערער, כי עיון בගילוון המרשם התעבורתי של המערער (מש/2) מלמד כי אין בערו הרשעות קודמות בעבירות דומות.

.30. המחוקק, במסגרת תיקון 113 לחוק העונשין קבע בסעיף 40(א) כי ניתן לחרוג, לפחות, ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי שיקום, זאת כהאי לישנא:

"קבע בית המשפט את מתחם העונש ההולם בהתאם לעיקרונות המנחה ומצא כי הנאשם השתתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם, רשייא הוא לחרוג ממתחם העונש ההולם ולקבוע את עונשו של הנאשם לפי שיקולי שיקומו, וכן להורות על נקיטת אמצעי שיקומי כלפי הנאשם, לרבות העמדתו במכון לפי סעיפים 82 או 86 או לפי פקודת המבחן [נוסח חדש התשכ"ט-1969]."

.31. ומהתאם להכא: במקרה שבפנינו הגעתי לכלל מסקנה, כפי שובייחר להלן, כי עניינו של המערער נמנה עם אותם מקרים מיוחדים בהם נתה הCPF לכיוון של התערבות ערכאות הערעור לטובת המערער, תוך העדפת הפן השיקומי על פני שיקולי הענישה המחייבים [ראה: ע"פ 5521/12 פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנובו], (23.01.14)]. בנקודת זה יפים דבריו הבאים של כב' השופט מצלר בהחלתו ברע"פ 262/14 נאשף נ' מדינת ישראל: "במקרים שבהם נרתם הנאשם להליך שיקומי, או

מראת נוכנות כנה לעשות כן - עשויים שיקולי השיקום אף לגבור על שיקולי ההרעתה והגמול..." (פורסמה בבלו, 22.1.14).

32. כך גם במקרה דין, גברים שיקולי השיקום על שיקולי ההרעתה והגמול, זאת נוכח הירთמו של המערער להליך השיקומי, תוך שהוא מראה נוכנות כנה והתמדה במסגרת הליך הגמiliaה, כפי שמצויר במקרה תסקירות העדכני של שירות המבחן. ודוקן, המערער מצוי במשך תקופה ממושכת במסגרת הליך של גמiliaה מסוימים ביחידה לנפגעי סמים בחיפה, תוך שהוא משתמש בטיפול רפואי וקובוצתי ביחידה. כל בדיקות השثان של המערער נמצאו נקיות משלדים סמים, דבר המלמד כי הליך השיקום בו נתון המערער נשא פרי. בחרותו של שירות המבחן הגיע תסקיר משלים, לקרהת הדין בערעור בתיק זה, מדובר בעד עצמה ומלמדת כי עסקין במעערע המתגיים בכל מאודו במסגרת ההליך השיקומי. מהתסקיר הננו למדים, כי המערער בנה תא משפחתי חדש וכי אשתו תומכת בו לחיזוק דרכו החדשה.

33. בית המשפט העליון עמד בפסקתו לא אחת על חשיבות תרומותו של שירות המבחן במקרים כגון זה, תוך שהוא נתן בהכרעתו משקל מהותי לתסקיריו המבחן ולהמלצות הгалומות בהם, ובכך נתן הוא במקרים המתאיםים מעמד של בכורה לאלמנט השיקום (ראו ע"פ 5713/10 **יהושע אקרמן נ' מדינת ישראל**, פורסם בבלו, ניתן ביום 11.3.1). בנקודה זו יובהר כי במקרה דין יש מקום ליתן משקל מהותי לתסקיר שירות המבחן, אם כי אין מקום לאמץ באופן כולל את המלצת שירות המבחן, זאת נוכח חומרת העבירות בהן הורשע המערער. לפיכך, אין מקום להסתפק בהטלה צו של"צ על המערער, שכן מן הרואו להשית עליו עונש של מאסר בפועל, אשר יוזча בדרך של עבודות שירות, דבר שישקף את התיחסותו המחמירה של בית המשפט לעבירות שבפניו.

34. החוק נקבע בסעיף 40 ז' לחוק העונשין לחשבות הטמונה בשיקומו של נאשם, באופן המצדיק חריגה לקולא ממתחם העונש ההולם, שהרי הצלחת הליך השיקום תשרת לא רק את אינטראס הנאשם, כי אם גם את אינטראס הציבור כולו. המשך נקומו של המערער מסוימים יבטיח כי המערער לא ישוב לבצע עבירות מסווג העבירות שבפניו, ואילו שיילבו של המערער מחדש במוגל הפשעה עלול חיללה להשיבו לפגיעה הן בעצמו והן בחברה (בעניין החשבות הטמונה בשיקומו של נאשם, ראה האמור בע"פ 8092/04 **ישראל חייב נ' מדינת ישראל**, פורסם בבלו, 04.10.19).

35. נוכח האמור לעיל גובר בណדון דין השיקול לשיקום המערער על פני יתר שיקולי הענישה, ומצדיק הטעבות של ערצתה הערעור בגין דין שלו בבית משפט קמא. בנקודה זו אוסיף, כי על המערער יושת, בין היתר, צו מבanon, כמו מלץ בתסקיר שירות המבחן. במידה שיפור צו המבחן על ידי המערער או יבצע המערער עבירה נוספת בתחום המבחן, אז היא צפוי המערער לגזרת דין חדש בפני בית משפט קמא, דבר מהוועה גורם של הרעתה כלפי המערער לביל ישוב לسورו.

36. סיכומו של דבר, הנסי קיבלת את ערעור המערער ומפחיתה את עונש המאסר בפועל שהושת עליו לעונש של 6 חודשים מאסר בפועל, אשר יוציאו על ידי המערער בדרך של עבודות שירות, כאמור בחווית דעת הממונה על עבודות שירות, זאת בעמותת "ארוחה חממה" בקריות אתה. המערער יתיצב ביום

19.10.15 בשעה 08:00 במשרדי הממונה על עבודות שירות במפקדת מחוז צפון ברח' הצינוגות 14 בטבריה, זאת לצורך קליטה והצבה. המערער מזוהר בזה, לבקשת הממונה על עבודות שירות, כי במהלך ריצוי עבודות השירות יהא נתון למעקב של בדיקות שtan וכי סיורוב לבצע בדיקת שtan או גילוי מצאים חוביים בבדיקה, כמו גם הגעת המערער בಗילוף לעובדה או שתית אלכוהול בעובדה, יהו עילה להפסקה מנהלית של עבודות השירות ולריצוי העונש במאסר של ממש.

בנוסף, הנסי מורה בדבר הטלת צו "מבחן סמים" על המערער, מכוח סעיף 82 לחוק העונשין, זאת לתקופה של שנה, אשר במהלך המהלך ימשיך המערער בהליך השיקום בו הוא נתון, כל זאת תחת פיקוח שירות המבחן.

המעערער מזוהר בזה כי במידה ולא יעמוד בתנאי צו המבחן או יבצע עבירה נוספת בתקופת הצו, אז יהיה צפוי לגזרת דין חדש בהתאם לחומרת העבירות.

יתר הרכיבים בגזר דיןו של בית משפט קמא ישארו על כנם.

פסק דין זה יומצא לשירות המבחן ולממונה על עבודות שירות.

ניתנה והודעה היום ז' איר תשע"ה, 26/04/2015 במעמד ב"כ המאשימה, הנאשם וסנגוריו.